

Turvallisemman tilan periaatteet

MEOL - Metsäalan Opiskelijat ry

MEOL - Metsäalan Opiskelijat ry - Turvallisemman tilan periaatteet

Johdanto

MEOL - Metsäalan Opiskelijat ry:n turvallisemman tilan periaatteet on toimintaopas, joka toimii ohjenuorana kaikessa MEOLin toiminnassa ja tapahtumissa. Ne koskevat MEOLin hallitusta, paikallisyhdistysten hallituksia, tapahtumien järjestäjiä ja osallistujia. Osallistumalla MEOLin tapahtumiin sitoudut noudattamaan turvallisemman tilan periaatteita tapahtuman aikana.

MEOLin tavoitteena on luoda tapahtumia, joissa vallitsee positiivinen tunnelma ja joissa jokainen osallistuja voi kokea itsensä tervetulleeksi ja osaksi yhteisöämme. Turvallisemman tilan periaatteet ovat olennainen osa MEOLin arvoja ja toiminnan perusta, ja ne helpottavat niin tapahtumien järjestämistä kuin mahdollisten ongelmatilanteiden ratkaisua.

MEOLin turvallisemman tilan periaatteita sovelletaan kaikessa MEOLin toiminnassa, myös tapahtumien virallisissa osioissa ja iltaohjelmissa. Periaatteet määrittelevät yhteiset pelisäännöt, jotka takaavat, että kaikilla osallistujilla on miellyttävä ja turvallinen kokemus MEOLin toimintaan ja tapahtumiin osallistumisessa.

Häirintä, syrjintä ja epäasiallinen käytös

Suomen perustuslain 6 §:ssä todetaan, että kaikki ihmiset ovat yhdenvertaisia. "Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella." Yhdenvertaisuuslain 6 §:ssä kielletään niin välitön kuin välillinen häirintä ja syrjintä näiden tekijöiden perusteella.

Häirintä voi ilmetä monenlaisella käyttäytymisellä, kuten pelottelulla, ilkeillä ja vihjailevilla viesteillä, toistuvalla uhkailulla, väheksyvillä ja pilkkaavilla puheilla, maineen tai aseman kyseenalaistamisella ja seksuaalisella häirinnällä.

Syrjintä tapahtuu, kun henkilöä kohdellaan huonommin yhden tai useamman henkilökohtaisen ominaisuuden vuoksi verrattuna toisiin vertailukelpoisessa tilanteessa. Tämä voi ilmetä moniperusteisessa syrjinnässä, jossa syrjintää kohdistuu useampaan henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella. Syrjintää voivat olla muun muassa:

- Välitön syrjintä
- Välillinen syrjintä
- Häirintä
- Ohjeet tai käskyt syrjiä
- Kohtuullisten mukautusten epääminen

Epäasiallinen kohtelu voi ilmetä muun muassa kiusaamisena, laiminlyöntinä, vähättelynä, sivuuttamisena, eristämisenä, uhkailuna, syrjimisenä tai suosimisena, henkilön yksityiselämän, luonteenpiirteiden tai ominaisuuksien mustamaalaamisena, sekä sovittujen ehtojen yksipuolisena muuttamisena.

Seksuaalinen häirintä on sanallista, sanatonta tai fyysistä ei-toivottua käytöstä, jolla loukataan henkilön fyysistä tai henkistä koskemattomuutta. Se voi luoda uhkaavan, halventavan, nöyryyttävän, ahdistavan tai vihamielisen ilmapiirin.

Käytännön periaatteet turvallisemmalle tilalle

MEOLin toiminnassa on mukana ihmisiä eri taustoista, joilla on toisistaan poikkeavia mielipiteitä, ideologioita ja identiteettejä. Monenlaisten ihmisten kokoontuessa on tärkeää varmistaa, että jokainen kokee olonsa turvallisiksi ja kunnioitetuksi. Ensimmäinen askel kohti häirintävapaata ja syrjimätöntä tilaa on jokaisen kunnioittava ja vastuullinen ilmaisu sekä toisten huomioiminen.

Kunnioitus ja inklusiivisuus

- Kohtele kaikkia kunnioittavasti riippumatta sukupuolesta, taustasta, identiteetistä, toimintakyvystä tai muista eroista.
- Käytä ihmisten itse toivomia nimiä.
- Älä tee oletuksia toisten kokemuksista, taustoista tai identiteetistä.

Kuunteleminen ja tilan antaminen

- Anna jokaiselle mahdollisuus puhua ja tulla kuulluksi.
- Älä keskeytä tai dominoi keskustelua.
- Pyri tietoisesti antamaan tilaa niille, joiden ääntä ei yleensä kuulla.

Tiedostava ja rakentava puhe

- Käytä kieltä, joka ei syrji tai loukkaa.
- Kiinnitä huomiota siihen, että kielenkäyttö on sensitiivistä ja kunnioittaa muiden kulttuureita, taustoja ja kokemuksia.
- Kuuntele palautetta avoimesti ja ole valmis muuttamaan käytöstäsi.
- Vältä yleistäviä, loukkaavia tai alentavia kommentteja.

Oikeus omaan tilaan ja rajat

- Kunnioita toisten henkilökohtaisia rajoja (fyysisesti, henkisesti ja emotionaalisesti).
- Älä painosta ketään osallistumaan tai jakamaan henkilökohtaisia asioita, jos he eivät halua.
- Muista, että suostumus on aina tärkeää, ei vain kosketuksen tai kuvien ottamisen, vaan myös kaikessa muussa henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa ja kommunikaatiossa.

Turvallinen ja painostamaton alkoholikulttuuri

- Kunnioita jokaisen päätöstä alkoholin suhteen. Älä painosta ketään juomaan tai kyseenalaista kenenkään päätöstä olla juomatta.
- Älä kommentoi toisten juomista tai juomattomuutta. Kaikki saavat tehdä omat valintansa ilman arvostelua tai selittelyä.
- Pidä huolta omasta käytöksestäsi. Alkoholi ei ole tekosyy epäkunnioittavalle tai häiritsevälle käytökselle.
- Huolehdi myös, että kaikki tuntevat olonsa turvalliseksi myös tiloissa, joissa alkoholia nautitaan.
- Jos huomaat, että alkoholin vaikutuksen alaisena syntyy epämukavia tilanteita tai ylilyönnejä, puutu niihin tarvittaessa tai hae apua.

Turvallisuuden ja osallistumisen tukeminen

- Kaikilla on oikeus olla oma itsensä ja osallistua ilman pelkoa syrjinnästä tai painostuksesta.
- Jos koet turvattomuutta tai häirintää, voit kääntyä nimetyn häirintäyhdyshenkilön tai tapahtuman järjestäjän puoleen.
- Häirintäyhdyshenkilöt esitellään aina tapahtuman alussa ja heidän yhteystietonsa ovat helposti saatavilla.

Vastuullinen ja sensitiivinen asioiden käsittely

- Jos joku kokee häirintää ja siitä ilmoitetaan häirintäyhdyshenkilölle, tilannetta ryhdytään ensisijaisesti käsittelemään häirinnän kohteeksi joutuneen henkilön ehdoilla, kunnioittaen hänen tunteitaan ja tarpeitaan.
- Ristiriitatilanteiden ratkaisemisessa pyritään kunnioittavaan, empaattiseen ja rakentavaan lähestymistapaan.
- Syylistämistä vältetään, mutta häirinnän kohteeksi joutuneen kokemusta ei vähätellä. Kaikki osapuolet saavat mahdollisuuden tulla kuulluiksi, ja tavoitteena on ratkaista tilanne.
- Turvallisemman tilan periaatteiden rikkomisella on seuraamuksia, kuten suullinen tai kirjallinen varoitus sekä tarvittaessa jatkotoimenpiteet.

Turvallisemman tilan jatkuva kehittäminen

- Turvallisemman tilan periaatteet eivät ole staattisia, vaan elävä käytäntö, jota päivitetään tarvittaessa.
- Periaatteet ovat aina saatavilla verkkosivuilla, ja niihin perehdytään uusien osallistujien ja toimijoiden kanssa sekä tapahtumien alussa.
- MEOLin toimijat tutustuvat ja sitoutuvat näihin periaatteisiin hallituskaiden alussa. Lisäksi MEOLin turvallisemman tilan periaatteita voidaan soveltaa ja ottaa käyttöön paikallisyhdistysten toimesta.

Häirintäyhdyshenkilötoiminta

Jokaisella on oikeus turvalliseen elämään ilman häirintää, syrjintää tai epäasiallista käytöstä. Häirintäyhdyshenkilö on tukihenkilö, jonka tehtävä on kuunnella tuomitsematta ja pyydettyä puuttua esille nousseisiin häirintätilanteisiin.

Häirintätilanteisiin kuuluu häirinnän lisäksi myös syrjintä, kiusaaminen ja epäasiallinen käytös. Häirintäyhdyshenkilön puoleen voi kääntyä koettuaan kiusaamista tai häirintää toisen opiskelijan tai muun tapahtumaan osallistuvan henkilön toimesta. Häirintäyhdyshenkilö neuvoo ja tukee häirintätilanteen selvittelyssä. Keskustelut toteutetaan täysin luottamuksellisesti ja häirintäyhdyshenkilö ei ryhdy jatkotoimiin ilman yhteistä päätöstä.

Häirintäyhdyshenkilöön on mahdollista ottaa yhteyttä myös nähdessään häirintää ja halutessaan keskustella mahdollisista toimintatavoista. MEOLin hallituksesta valitaan ja koulutetaan vuosittain häirintäyhdyshenkilöt, jotka mahdollisuuksien mukaan edustavat eri sukupuolia. Häirintäyhdyshenkilöt käyvät esimerkiksi SAMOKin tarjoaman häirintäyhdyshenkilökoulutuksen.

Toimintaohjeita

Jos koet häirintää, syrjintää tai epäasiallista käytöstä:

- Ota yhteyttä häirintäyhdyshenkilöön.
- Kerro, mitä olet kokenut tai mitä on tapahtunut.
- Keskustele häirintäyhdyshenkilön kanssa tilanteen ratkaisemisesta.

Jos havaitset häirintää, syrjintää tai epäasiallista käytöstä toista kohtaan:

- Ota yhteyttä häirintäyhdyshenkilöön.
- Kerro, mitä olet nähnyt tai mitä on tapahtunut.
- Häirintäyhdyshenkilö voi toiveesi mukaan olla yhteydessä osapuoliin tilanteen selvittämiseksi.

Häirintäyhdyshenkilön toimet

Saatuun tiedon häirintätilanteesta, häirintäyhdyshenkilö toimii häirityn henkilön suostumuksella ja luottamuksellisesti.

Häirintäyhdyshenkilö voi:

- Ottaa yhteyttä häirintätilanteen osapuoliin keskustellakseen asiasta.
- Järjestää häirintätilanteen osapuolille tilaisuuden keskustella asiasta.
- Neuvoa häirintätilanteen osapuolia ottamaan yhteyttä eri toimijoiden tarjoamiin tukipalveluihin.
- Koota toimenpiteistä päättävän ryhmän.

Jos häirintätilanne on erityisen loukkaava ja vakava, häirintäyhdyshenkilö voi koota MEOLin hallituksesta ryhmän, johon voi kutsua myös METOn opiskelijoista vastaavan henkilöstön edustajan, päättämään jatkotoimenpiteistä.

Ryhmän toimenpiteet voivat sisältää:

- Yhteydenoton häirinnästä syytettyyn henkilöön.
- Mahdollisten kurinpidollisten toimien päättämisen, kuten suullinen- tai kirjallinen varoitus, sekä tarvittaessa jatkotoimenpiteet.

M E O L
METSÄALAN OPISKELIJAT